

①

श्रिरामनुसाहे ॥ पुढे बुडावया राजधानिने ॥ धावेकपिलेने सिंधुमदिने ॥ तवमंदिशवरीमंशोररीका
 ते ॥ आरोहनकेले ॥ १ ॥ तेथुनिशवणे अवलोकिले ॥ तवलंकाप्रदेशिपिंगटमयजाले ॥ जैसेपर्वतत्र
 धोपादेवेष्टिले ॥ अग्निशिरवाकरुनि ॥ २ ॥ ऐसेदेखिलीयाउपदि ॥ लंकेनामंत्रियांतें आज्ञाकरी ॥
 गेलंकालागिमाडिलीवानदि ॥ त्यासियुद्धाजालेनुस्त्रि ॥ ३ ॥ परीसोनिराजोत्तर ॥ सेनेसिनियालेनिशावे
 कटकसिद्धजालेभयंकर ॥ च्यातुरंगकेसो ॥ नासमपरातिनियालेउदंड ॥ पर्वतानुल्यस्खुळप्रचंड
 विकटनयाचेदोईउ ॥ लंबायमानताळसे ॥ अमेखवर्षहरवपटी ॥ अतिनिमविक्राळमुखवटी ॥ आ
 लियाबाहेरिसाढानिरवदि ॥ शंखवर्णऐसिया ॥ पविशकनेत्राधियाचक्रवाटी ॥ निनरीबुबळेजैसिअगीडी ॥
 विराथापाळाळनृकुटी ॥ अत्रचापासादिरया ॥ असायाअग्निशिरवाऐराजटा ॥ पुष्टिनागिंळनि
 पिंगटा ॥ सेहुनउधळीलील्लाटा ॥ संध्यारागा ॥ सि ॥ कासघातलियाधित्रांबदि ॥ अत्रेदकव
 चैलेरलीशेदिसी ॥ अत्रेबांधलीमुजीसाजीरी ॥ चामनेवानिजंकुश ॥ १५ ॥ वाकिचेसणकानचरणी
 चालतादनानितधरनि ॥ दाखवितबळाचिबाइनि ॥ कदिंशस्त्रेतुलीनाति ॥ १६ ॥ खड्गमुद्गललोहे
 आगळा ॥ फुनवातोमगदाविशाळा ॥ त्रिशूळकोरतेकरावेसपळा ॥ गालकाटियाबहुता ॥ १७ ॥
 मातेनदिलेपुर्णशंरी ॥ लुंबाउबाधलेपुष्टीवरी ॥ हळधनुशधरीलेकरी ॥ कटीसुय्यारबोविल्या ॥ १८ ॥

2

पराचे घायलागतये काळी ॥ निवाशवयारवेदके जवळी ॥ सुगुटापासो निस्पर्शतीतळी ॥ वर्तुळें पुर्ण
 ईहुतुल्या ॥ १३ ॥ सउकापाशनिं डिमाळी ॥ बउगेउंगाचके शिळा ॥ इतुकी धायुधेपदांतिदळा ॥ अत्रप्रसि
 वेनेनोदिति ॥ १४ ॥ ऐसेनिघाले पायाचे चान ॥ सैरवेदहितनिशाचन ॥ मदिशपानि हूपामंद हृत् ॥ विप
 थियाउफाळति ॥ १५ ॥ मगतुडंगोनमाचे नानियाले ॥ जैसेलावप्यदिपांतरीचे बाले ॥ किचित्रका
 रेंचित्रिलीहिले ॥ तयाहुनिसाजीदे ॥ १६ ॥ कांतिहृत्पशुधुअरक्तुनिळे ॥ चकोनचादिनेसोनेसळे ॥
 हंसळेसुचित्रसावळे ॥ सुलक्षनिकसंपुर्ण ॥ १७ ॥ ऐसेपावरीले जसंख्यात ॥ मुखीमोहाळीनक्षरव
 चित ॥ कंठिसरीयासुशोभीत ॥ नेउचेचे इगीगजति ॥ १८ ॥ मुमिरुळतिसप्तचामदे ॥ नृसुकीतीउ
 फाळेथोने ॥ पृथ्वीस्पर्शतीनापुढीलें सुगुदे ॥ पलुतमोगीली हृत्पणोनि ॥ १९ ॥ हिंसनादाचेनिसंके
 ते ॥ दळळितिवविथिचे वायुवाते ॥ मुखिल्ले साडितिनेणे चरीते ॥ मुमी नडलेपैकाचे ॥ २० ॥
 कवचरोपलेईले बळीवंत ॥ वरीआतुळ्लेशक्षेसराउत ॥ कदिंनग्नशस्त्रे लखलखीत ॥ मेघींविद्यु
 ल्लनाजेसिया ॥ २१ ॥ ऐसेबभ्रचानअसंख्यात ॥ राजपंथेनिघाले उदाळित ॥ तयामागेवालीलेम
 होन्मत ॥ ऐनावतासादिखे ॥ २२ ॥ साष्टायनमदजातिस्त्रुळ ॥ थोदिवाजेसेकुळाचळ ॥ मुखमो
 हनेमाहाविशाळा ॥ संडाकाळईउऐशा ॥ २३ ॥ दंतदोहिनागिमहाथोप ॥ वज्राऐसेअतिक्रोधेन ॥ हाणो

28

निकरुसकृतिचुड ॥ पर्वताचिसिरवने ॥ २॥ कनकं कळानलखचिना ॥ पुष्टोदरीआवदिव्याबर्व
 वंता ॥ सुलीघानलियाससुरंगिना ॥ जाबुनंरतगटाचिया ॥ ३॥ मुठनबाणलियावरी ॥ पत्ताका
 उभादिल्याअंबरी ॥ अठळअभेदबतिकुसरी ॥ चित्रविचित्रमहाथोन ॥ ४॥ कर्णिबाधलींश्वेनचा
 मरे ॥ मुमिंस्पर्शनीपाल्हाळथोडे ॥ ग्रिवेचियापंठमाळाचेरेडे ॥ क्रीतिविनश्रियते ॥ ५॥ दोहिना
 गीबांधलीयापंठा ॥ बधोवदनाअतिबाजटा ॥ यापडसेनेसिनांदेधीज ॥ सावधानहणति ॥ ६॥
 महावंतकाळस्वरुपिदढ ॥ तेगजसुद्धावरीजलेआडुठ ॥ क्रीअंकुगधरीलेगाढ ॥ गरुडचंचुसा
 रिखे ॥ ७॥ हेसिचालीलिकुंजराविश्याटे ॥ तुंगमडनाळनीतेणेलोटे ॥ तंवडथनिघालेपउघडा
 नेटे ॥ ध्वनिपक्षिलेघितिदिशा ॥ ८॥ जाळनराचरलखचिन ॥ विद्युच्चतऐसेतरखलखित ॥ पु
 ढेध्वजान्तंभनभचुंबित ॥ लिनन्ननिन्नाऊपाच ॥ ९॥ नयाचरीरास्त्रसामयिकेली ॥ बाणाचेनरुणे
 सडिली ॥ सप्तसप्तसिनाचिचापेठेविली ॥ शिवकोदंडानुल्या ॥ १०॥ आनुठलेराक्षसधनुर्धड ॥ जे
 संधानिराहुंशकृतिअंबड ॥ तयासिरक्षावयाबुद्धिचेथोन ॥ धुनेसानथिबैसले ॥ ११॥ येकयेकांचला
 रचुरंगोनम ॥ रिपोदिपिचिबतिउत्तम ॥ तेबांगंबळास्तवव्याम ॥ सडपुहणविस्वरी ॥ १२॥ ऐसेचा
 लिलेवानवगेनथ ॥ तेणोपुर्णबाणलनाजपंध ॥ पुढेप्रहस्तप्रसुरवसेनानाथ ॥ मयादिनाचालविति ॥ १३॥

3

जयोश्छितलं कनाथा ॥ निधा लिया च मु च्या च ब्या ॥ गनितना हि गजयो डिया तथा ॥ इनु के यु द्वा चा वी
 ले ॥ ३५ ॥ पुढे ये कनां दे के लानण तुरी ॥ वा जति इंदु वदना मेरी ॥ तथा चानां दे जं वी ॥ माहा यो रा को रा व
 ला ॥ ३६ ॥ गि उ बि डी ला ग स्ति महा यो न ॥ दुं दु नो वा ज ति मयं क ॥ का हा वा का सो बी या गं मि न ॥ जे ग
 टे शं गे गं र्ज ति ॥ ३७ ॥ वि द्य ब्र नान व प नो ग ग वि ॥ ते मे वं स वा ध वि रा व द नि ॥ ते स्फु री ले महा ध्व नि ॥
 ये के ये के ज मि य ॥ ३८ ॥ कुं ज न किं का त नि दाले ॥ वा रु पो न यो भे हि सिं न ले ॥ त थ च क्रि य उ प डि ले ॥ सि
 ह नां द रि ध ले पा य वि ॥ ३९ ॥ ते सा न मा ध्व नि वा पे क र बा ॥ जा ला म र्द दि वे ग बा ॥ तथा प डि सा दे मे
 दि नि आ नि त्र च वा ॥ कं पु ज ला प डि म दे ॥ ४० ॥ ना द र दि त गे ला त्रा का रा ॥ सं पु र्ण जा लि या ज ष्ट दि
 शा ॥ ते स म र्द म वि न ला व व सा ॥ सर् व जी व मा त्र सि य ॥ भा न वा ल ना लो प ली भु मि ॥ प र न जे म डि
 ने न र ले व्यो मि ॥ तथा स्त व ने जो द स्मि ॥ क ॥ व व डे नि दे ला ॥ ४१ ॥ आ लिया यु गं ना वा स म यो ॥ वे
 गे धा वे महा सं ज वा यो ॥ म र्द रा सं डि व रु णा लो ये ॥ ते मे र व च्चालि ले ॥ ४२ ॥ महा नी म रा क्ष स पि
 च मु ॥ ज या चा वि बु द्धा व री प रा क्र मु ॥ ले क पी से ने सी श्छि त सं ग्रा मु ॥ च हु द्वा रो रा हि ले ॥ ४३ ॥ त व प्रा
 दे सि पा र रे वे प ल्वं ग म ॥ सि द्ध क री सि बा ह म ॥ ज य ज य ये वा भि रा रा न थी रा म ॥ ह्म ण उ नि ग र्जि न ले ॥ ४४ ॥
 रा न को टी सि वै ध रा जु ॥ स्फु र वे ण धा वि न ल दु र्गा उ जु ॥ जै सा म दिं चा स हि त उ ष्ण ले मु ॥ प त्रि म दि ता से पा वे ॥
 ४५ ॥

४५

38

लंका दुर्गबाह्यनववटी ॥ वेदितपरिघरवोलीमहामोटी ॥ तेवान्नीदेरयोनिदृष्टे ॥ संपुर्णक्रीतेजाले ॥
 जेहिबापुलेनिवैजवेविरी ॥ दिवाचासेतुबांधलासगरी ॥ तथासितोपरिघचक्रधारी ॥ बुजीताकायबा
 राकय ॥ जेअगाधअंबुनोडितिबाही ॥ तेकायग्रमनिलपुनदिचाप्रवाहि ॥ ह्मणोनिनिमीषातविदि
 तेहि ॥ पुर्णकरुआरंभिला ॥ ५० ॥ वानवगणकोथानकोटी ॥ क्रीतिहमदिवाचियादृष्टे ॥ तेनेभरण
 रलेपोटी ॥ दुर्गबाह्यपरीघापिया ॥ ५१ ॥ लंकावेदितपरीघजीतुका ॥ तोसंपुर्णकेलाभुमिजेसिका ॥
 पुढेजयेशिठितरघुकुलटिकका ॥ दुर्गालागीक्रीति ॥ ५२ ॥ लंकाचहुपारीवान्तरदळे ॥ बळेउठावली
 येकेवेळे ॥ जैसिनक्षत्रानेमेघपटळे ॥ लोपितवाढतेयोमि ॥ ५३ ॥ प्रचंडसिवाचेउनिक्री ॥ कुपिगण
 टाकिनिदुर्गावरी ॥ आदरेभंगिनसहस्राहति ॥ चर्चायास्तनजडिता ॥ ५४ ॥ पर्वतशृंगाचासिनवापडे
 धयिकेसळनिआराळेहुडे ॥ विशाळनुरतनीकडे ॥ महादुर्गापासुनिया ॥ ५५ ॥ इतरवचिनक्रमळा
 चितोरुपो ॥ तेपरीयापासावजालिसुर्णे ॥ लंकाशोभतहोतिजणे ॥ स्थापनाकाविदायल्या ॥ ५६ ॥
 लंकाचहुपारीभग्नजाली ॥ सुर्यपणाचिरबोळवयली ॥ जैसिवृद्धवनिताविटंविली ॥ इदीप
 पाटव्यविणा ॥ ५७ ॥ पाटारप्रदेसिपर्वति ॥ वित्रविचित्रावनस्पति ॥ साकोळिसेहोउनियडति ॥ अग्निसी
 रवाकरुनि ॥ ५८ ॥ राजधानिचैरेनेचेविरानन ॥ ऐसेक्रीतिकोपेकपिगण ॥ फेनसाहतिचरक्षण ॥

4A

मुद्गलगरातोमन॥परिघपटीराचक्रेषुब्बान॥यहीरास्त्रिकुनिनिशाचरु॥वानरातेनाडिति॥५१
वानराचाविक्रमसु॥ननचूंबिनउन्मिळिनीनउ॥तेणेबायुधेकनुनिसैरुउ॥बापुलीयात्रमि
त्राचा॥५२॥अवघउआयुधेविराळ॥पाहपपाषाणशृंगैरैल॥अनिबायद्योदतुंबळ॥टाकिति
पदविरावरी॥५३॥वानराचेनिविक्रमाने॥जंगलिनक्षसाचिरिदि॥ग्रहापासावनुधने॥अउचउ
वाहति॥५४॥वानरांचिनंरवेतिरबडे॥हाणतिउचलुनिचपेठनेटे॥फाडितिराक्षसार्चोपोटे॥मास
माळाकाडिति॥५५॥यकउसोनितोडितिकर्णनासिके॥यकजराधनुनिबासुडितिनवके॥येकसि
ळाप्रहनेफोडितिमस्तके॥मृनिकेच्ययराहति॥हाहाहोहोराइकरीतिवगत्रे॥राक्षसटाकि
तिनिक्षपारास्त्रे॥तेनेयायेकपिचिगात्रे॥तुणहोनेविकर॥५६॥साडुनिबापुल्माप्राणाचिआस॥
रेहधनविषयिंजालेउदास॥नणरंगिमिनवधेयाचिआस॥पुनुपार्थपणे॥५७॥बाणलेविरत्रिचे
वैभवगंजिड॥उर्धबाहोहाणनियेरायेड॥काळानुल्यप्रनिमाभासेदर॥विरत्रिरंगचि॥५८॥प
र्वनकुकुमेउवरिले॥किपालारातांबडेफुलले॥जेसेउभयदळिनेमिनवले॥उक्तांगिविरजे
डी॥५९॥थउयडांहाणनिप्रहन॥रवचरववानुदनिपादरु॥ठसठसाहोतिचुन॥अस्मिआगिचिया॥६०॥
थबथबांथेबुटेनुधिडे॥जेसेपर्वनपाठारिचेपासन॥रवंउविरवंउयेक्यकासमोर॥पउलेनामथिवे॥६१॥

पुढिलाप उतिया चाबवेश्वरी ॥ उठावा करीजे मागिलां विरी ॥ ना नासासेनेचा सागरी ॥ बहरीया लोचनी ॥ ५
 पर्वनि ननुवरी प्रजन्यपडे ॥ नैसिरास्त्र रष्टीसे वीति बळीयाडे ॥ दणभुमिसी घातलेसडे ॥ कनचनपासि
 राचे ॥ ६ ॥ अवयेविनसन्मुखसंग्रामि ॥ साधव ॥ चारहाणतिवर्मि ॥ मेदमांसउसळतव्योमी ॥ विराची
 यारेहापासाव ॥ ७ ॥ हाकिनीपनस्पनेरणसैने ॥ यांयासीबादळतियकसने ॥ पुढिलाप्रेनेजालीयामोह
 दे ॥ मागुनियाधावति ॥ ८ ॥ यायासरीसेहोतिचेदा ॥ देस्वोनिहुसनेपेठतिरंरा ॥ सिनेनुठवितेरबद
 रवदा ॥ हासोनिपडति ॥ ९ ॥ हासतिकापानुवलीसिरे ॥ येथेसाहित्यसुचलेबादरे ॥ नदिओनासम
 नीसारये ॥ अणवणकुरावे ॥ १० ॥ ओनियाच्याआसनासजीवने ॥ कवीतरुपालेजनिजनिमाने ॥
 तेथेविकासतिमुमने ॥ साहित्यशब्दाचि ॥ ११ ॥ साहित्यसुमनायेनिपरीमळे ॥ लुब्धपंडीतपितेच
 मनकुळे ॥ जमृतपाणाहुनिजागळे ॥ सुखवेवयेचि ॥ १२ ॥ ओतानसेदेजरीचनुद ॥ तरीवायाजा
 यकविचाव्यापाद ॥ जैसासुंदरीचाशृंगान ॥ क्लींवापासिव्यर्थलाबा ॥ १३ ॥ असावाल्मीकवाक्य
 बाधाने ॥ बेलीजेतिमहाष्टपद्योचदे ॥ तेक्षणादासमुद्गलरूपेपुढाने ॥ परीयेसाजीकथा ॥ १४ ॥
 इतिशिरामायनिकथा ॥ अणवणेमेळविपरमार्था ॥ क्षणादासमुद्गलरूपेओता ॥ परीयेसागुडभावे ॥ १५ ॥

१२०२५
 २०२५
 १६
 १६०२

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com